

Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2011/2012

Bratislava 2011

Obsah

1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY	3
1.1 Organizácia školského roka	3
1.2 Príprava testovania žiakov 5. ročníka základných škôl.....	3
1.3 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl.....	3
1.4 Maturitná skúška	4
1.5 Medzinárodné merania	4
1.6 Výchovno-vzdelávací proces	5
1.6.1. Register, znižovanie informačnej nerovnosti	5
1.6.2. Debyrokratizácia	5
1.6.3. Kontrola, efektivita.....	5
1.6.4. Čitateľská gramotnosť.....	5
1.6.5. Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia	6
1.6.6. Cudzí jazyky	7
1.6.7. Náboženská výchova/etická výchova.....	7
1.6.8. Globálne rozvojové vzdelávanie	7
1.6.9. Knižnice	7
1.6.10. Zdravý životný štýl.....	8
1.6.11. Ľudské práva	8
1.6.12. Bezpečnosť, prevencia	9
1.6.13. Výchovné poradenstvo	11
1.6.14. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	11
1.6.15. Súťaže.....	11
1.6.16. Podnikateľské zručnosti	12
1.6.17. Finančná gramotnosť.....	12
1.6.18. Informačné a komunikačné technológie	12
1.6.19. Veda	13
1.6.20. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov	13
2 ŠKOLY.....	13
2.1 Materské školy	13
2.2 Základné školy	15
2.3 Stredné školy	16
2.4 Školská integrácia	16
2.5 Špeciálne školy, špeciálne triedy	17

2.6	Základné umelecké školy	18
2.7	Jazykové školy	19
3	ŠKOLSKÉ ZARIADENIA	19
3.1	Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia.....	19
3.1.1	Školský klub detí.....	19
3.1.2	Školské stredisko záujmovej činnosti a centrum voľného času	20
3.1.3	Školský internát.....	20
3.2	Špeciálne výchovné zariadenia	20
3.3	Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.....	21
3.4	Školské účelové zariadenia	22
3.4.1	Zariadenia školského stravovania	22
4	UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ	23
5	KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV.....	23
6	CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE.....	24
7	ÚČINNOSŤ.....	24
	Príloha č. 1.....	25
	Príloha č. 2.....	27
	Príloha č. 3.....	29

1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

1.1 Organizácia školského roka

1. Školský rok sa začína 1. septembra 2011. Školské vyučovanie sa začína **5. septembra 2011** (pondelok). Vyučovanie podľa rozvrhu hodín sa začne 6. septembra 2011 (utorok).
2. Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí 31. januára 2012 (utorok).
3. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne 1. februára 2012 (streda) a končí sa 29. júna 2012 (piatok).
4. Termíny školských prázdnin (okrem materských škôl) do roku 2014 sú v Prílohe č. 1. O organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin rozhoduje riaditeľ v spolupráci so zriaďovateľom, pričom rešpektuje oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

1.2 Príprava testovania žiakov 5. ročníka základných škôl

1. Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) pripravuje v rámci projektu „Hodnotenie kvality vzdelávania na základných a stredných školách v SR v kontexte prebiehajúcej obsahovej reformy vzdelávania“ spolufinancovaného z prostriedkov EÚ celoslovenské testovanie žiakov na výstupe zo vzdelávacieho stupňa ISCED 1.
2. V mesiacoch máj – jún 2012 sa uskutočnia pilotné testovania na reprezentatívnej vzorke cca 2 600 žiakov 4. ročníka základných škôl. Pilotné testovania sa budú konať na cca 90 základných školách s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským.
3. Výsledkom pilotného testovania budú súbory úloh, ktoré vytvoria základ pre testovacie nástroje pre predmety: slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, matematika na stupni ISCED 1 v zmysle nových štátnych vzdelávacích programov. Súčasťou testovania budú aj dotazníky pre žiakov a učiteľov testovaných predmetov, v ktorých sa budú zisťovať niektoré aspekty vyučovacieho procesu na školách (napr. vyučovacie metódy a formy, vyučovacie pomôcky, školské a mimoškolské aktivity a pod.).

1.3 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl

1. Celoslovenské certifikačné testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom Testovanie 9–2012 sa uskutoční **14. marca 2012** (streda) z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra.
2. Cieľom testovania je získať obraz o výkonoch žiakov na výstupe zo základnej školy, porovnať ich výkony v testoch a poskytnúť školám spätnú väzbu a komplexnejší obraz o testovaných predmetoch, ktorý môže pomôcť pri skvalitňovaní vzdelávania. Výsledok žiaka slúži ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy. Pri testovaní sa používajú tzv. NR testy (rozlišovacie, porovnávacie testy, testy relatívneho výkonu), ktoré sa využívajú v meraniach veľkého rozsahu na štandardizované testovanie, napríklad na výstupe zo základnej školy. Tieto testy rozdeľujú žiakov podľa úspešnosti do poradia vyjadreného v percentile.
3. Za prípravu a metodické riadenie priebehu testovania zodpovedá NÚCEM. Za organizačné zabezpečenie testovania zodpovedá riaditeľ školy. Kontrolu objektivity testovania vykonávajú zamestnanci Štátnej školskej inšpekcie, krajských školských úradov a členovia rád

základných škôl. Krajské školské úrady s cieľom zvýšiť objektivitu priebehu testovania poveria úlohou nestranných pozorovateľov učiteľov základných a stredných škôl.

4. Náhradný termín testovania sa uskutoční 27. marca 2012 (utorok).
5. Na vybraných základných školách bude v období september – november 2011 a máj – jún 2012 prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 9.

1.4 Maturitná skúška

1. Nový Katalóg cieľových požiadaviek je zverejnený na stránke Štátneho pedagogického ústavu (ďalej len „ŠPÚ“) www.statpedu.sk.
2. Riadny termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude v predmetoch:
 - a) slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra dňa **13. marca 2012** (utorok),
 - b) anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk dňa **14. marca 2012** (streda),
 - c) matematika dňa **15. marca 2012** (štvrtok),
 - d) maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra dňa **16. marca 2012** (piatok).
3. Za prípravu a metodické riadenie priebehu externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zodpovedá NÚCEM. Distribúciu zásielok s testami zabezpečí príslušný krajský školský úrad. Za organizačné zabezpečenie testovania v jednotlivých školách zodpovedá riaditeľ školy.
4. Odporúčame krajským školským úradom, aby termíny internej časti maturitnej skúšky okrem jej písomnej formy určili jednotlivým stredným školám v ich územnej pôsobnosti v čase od **21. mája 2012 do 8. júna 2012**.
5. Náhradný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude 17. – 20. apríla 2012 v závislosti od počtu prihlásených žiakov.
6. Na vybraných stredných školách bude v období september – november 2011 a máj – jún 2012 prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre maturitnú skúšku.

1.5 Medzinárodné merania

1. V septembri 2011 sa začne príprava hlavného testovania štúdie OECD PISA 2012. V roku 2012 sa v 33 krajinách OECD a ďalších 34 partnerských krajinách uskutoční piaty cyklus štúdie OECD PISA 2012. Na Slovensku sa testovanie PISA 2012 uskutoční v druhom polroku školského roka (apríl). Administráciu štúdie OECD PISA 2012 v Slovenskej republike bude zabezpečovať NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Hlavnou oblasťou hodnotenia 5. cyklu štúdie OECD PISA 2012 je matematická gramotnosť pätnásťročných žiakov, ktorí sa blížia k ukončeniu povinnej školskej dochádzky. Popri realizácii základného balíčka PISA testov a dotazníkov majú zúčastnené krajiny možnosť zapojiť sa aj do ďalších modulov. Slovensko sa zapája do testovania finančnej gramotnosti a elektronického testovania riešenia problémov, čitateľskej a matematickej gramotnosti. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre riaditeľov a žiakov, ktorí boli vybraní do vzorky. Testy a dotazníky budú žiakom zadané vo vyučovacom jazyku.
2. V septembri 2011 sa začne príprava pilotného testovania štúdie IEA ICILS 2013, ktorá je zameraná na počítačovú a informačnú gramotnosť. Administráciu štúdie IEA ICILS 2013 v

Slovenskej republike bude zabezpečovať NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami. Overovanie nástrojov štúdie sa bude realizovať elektronickou formou a uskutoční sa v druhom polroku školského roka a bude administrované na vzorke žiakov navštevujúcich 8. ročník ZŠ a príslušný ročník osemročných gymnázií. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre žiakov vybraných do vzorky, riaditeľov a učiteľov zúčastnených škôl a tried.

3. V Slovenskej republike bude prebiehať medzinárodný prieskum o informačných technológiách v školách pod názvom ESSIE, ktorý iniciuje Európska komisia. Do prieskumu bude zapojených v SR 1200 škôl.

1.6 Výchovo-vzdelávací proces

1.6.1. Register, znižovanie informačnej nerovnosti

1. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR / ministerstvo“) prevádzkuje centrálny informačný portál rezortu školstva www.iedu.sk, ktorý poskytuje informácie pre učiteľov, žiakov, zamestnancov školstva a verejnosť.
2. V súvislosti s tvorbou nového informačného systému za oblasť regionálneho školstva (RIS-RŠ) od septembra 2011 plánuje ministerstvo spustiť skúšobnú prevádzku registra detí, žiakov a poslucháčov. Register sa bude týkať celej sústavy škôl a školských zariadení.
3. V záujme zvyšovania informovanosti verejnosti o školách ministerstvo vytvorí možnosť zverejniť na jednom webovom sídle zjednotené súbory údajov o jednotlivých školách regionálneho školstva.

1.6.2. Debyrokratizácia

1. Ministerstvo spustilo projekt znižovania administratívnej záťaže učiteľov a riadiacich pracovníkov základných a stredných škôl. Projekt debyrokratizácie regionálneho školstva prispeje k zefektívneniu práce na školách, pričom rozhodujúce budú podnety z praxe.

1.6.3. Kontrola, efektivita

1. Odporúčame riaditeľom škôl zamerať kontrolnú činnosť vo výchovno-vzdelávacom procese na rozvíjanie kľúčových kompetencií detí a žiakov.
2. Odporúčame posilniť autonómiu metodických orgánov a ich participáciu na zefektívnení celkovej práce školy, prácu metodických orgánov zamerať cieľavedome na skvalitňovanie činnosti učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese i monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov žiakov a vykonávať dôslednú analýzu zistení.

1.6.4. Čitateľská gramotnosť

1. Odporúčame školám podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov, formovať kladný vzťah žiakov ku knihe a literatúre, organizovať žiacke súťaže v čitateľských zručnostiach a popoludňajšie čitateľské aktivity v školských kluboch detí.
2. V záujme efektívneho rozvíjania komunikačnej kompetencie a čitateľskej gramotnosti odporúčame využiť priestor vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia na zvýšenie počtu hodín v rámci tvorby školského vzdelávacieho programu podľa podmienok školy a regiónu.

3. V školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín s cieľom zvyšovania úrovne vyučovania slovenského jazyka a materinského jazyka odporúčame venovať zvýšenú pozornosť čítaniu s porozumením, klásť dôraz na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami a schopnosť argumentovať.
4. V školách s vyučovacím jazykom maďarským odporúčame rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v slovenskom jazyku ako v druhom, špecifickom cieľovom jazyku.
5. Odporúčame školám využívať možnosť realizovať vzdelávanie celého učiteľského kolektívu k rozvoju čitateľskej gramotnosti (samostatne 1. stupeň, samostatne 2. stupeň ZŠ) formou požiadavky smerom k Metodicko-pedagogickému centru (ďalej len „MPC“) na realizáciu vzdelávania učiteľského kolektívu školy, prípadne formou požiadavky viacerých škôl z regiónu.
6. V súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc odporúčame žiakom základných škôl a stredných škôl zapojiť sa do česko – slovenského projektu Záložka do knihy spája školy, ktorého cieľom je podpora čítania.

1.6.5. Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia

1. Odporúčame uplatňovať v školách a školských zariadeniach zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie. Eliminovať problémy žiakov pochádzajúcich z marginalizovaných skupín, ktoré komplikujú proces ich prijímania do bežných škôl a školských zariadení, zaraďovania do bežných tried a následný výchovno-vzdelávací proces. Odporúčame vytvárať vhodné podmienky na ich vzdelávanie v školách a triedach spolu s majoritnou populáciou.
2. Odporúčame školám zabezpečiť súčinnosť pri výskume MPC o postavení dieťaťa a žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia vo výchovno-vzdelávacom systéme SR so zameraním na segregáciu.
3. V školách, ktoré vzdelávajú deti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, odporúčame prijímať opatrenia na zlepšenie dochádzky, správania a vzdelávacích výsledkov a pri výchove a vzdelávaní týchto detí a žiakov vytvárať vhodné individuálne podmienky.
4. Rómske vzdelávacie, informačné, dokumentačné, poradenské a konzultačné centrum (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam v oblasti výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.
5. Odporúčame informovať rodičov o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo s vyučovaním predmetu materinský jazyk a literatúra národnostnej menšiny.
6. Odporúčame využiť experimentálne overené pedagogické dokumenty ako pomôcku pri plánovaní vyučovania rómskeho jazyka a literatúry a rómskych reálií v rámci školského vzdelávacieho programu. Pedagogické dokumenty: učebné osnovy rómskeho jazyka pre 1.–4. ročník ZŠ, učebné osnovy rómskeho jazyka pre stredné odborné školy a gymnáziá, cieľový vzdelávací štandard rómskeho jazyka pre stredné odborné školy a gymnáziá, učebné osnovy predmetu rómske reálie sú zverejnené na stránke ŠPÚ www.statpedu.sk.
7. Krajské školské úrady organizačne a finančne zabezpečujú jazykové kurzy pre deti cudzincov.

1.6.6. Cudzie jazyky

1. Žiaci prvého stupňa základnej školy, ktorí sa učili v predchádzajúcich ročníkoch prvý cudzí jazyk iný ako anglický jazyk podľa školského vzdelávacieho programu, môžu pokračovať vo vzdelávaní vo vybranom cudzom jazyku. Pre ostatných žiakov prvého stupňa základnej školy je anglický jazyk povinným prvým cudzím jazykom.
2. Na hodinách cudzieho jazyka odporúčame používať Európske jazykové portfólio ako nástroj autoevalvácie a podpory učenia sa cudzieho jazyka. Informácie k projektu sú zverejnené na stránke ŠPÚ www.statpedu.sk.
3. Odporúčame pri vyučovaní cudzieho jazyka venovať pozornosť inovátnym formám výučby: naratívna forma, obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie (CLIL).
4. Odporúčame zapojiť sa do súťaží Európska jazyková značka a Európsky učiteľ jazykov – www.saaic.sk.

1.6.7. Náboženská výchova/etická výchova

1. Na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine na vyučovanie náboženskej výchovy alebo etickej výchovy klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
2. Počas školského roka nemôže žiak prestúpiť z povinne voliteľného predmetu náboženská výchova na povinne voliteľný predmet etická výchova a opačne.
3. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počet žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy a podľa zisteného záujmu organizačne zabezpečí vyučovanie uvedených predmetov pre nasledujúci školský rok.
4. Riaditeľ školy v prípade, že je počet žiakov menší ako stanovuje norma, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.

1.6.8. Globálne rozvojové vzdelávanie

1. Odporúčame implementovať témy globálneho rozvojového vzdelávania do školských vzdelávacích programov. Odporúčame rozvíjať kompetencie učiteľov v oblasti implementácie globálneho rozvojového vzdelávania vo vyučovaní jednotlivých predmetov prostredníctvom vzdelávania v akreditovaných programoch MPC či prostredníctvom iných vzdelávacích ponúk a možností.

1.6.9. Knižnice

1. Odporúčame v základných školách a stredných školách systematicky budovať školskú knižnicu vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a mimo vyučovacích aktivít. Aktuálne informácie a dokumenty, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť školských knižníc a ktoré uľahčujú prácu školským knihovníkom, sú zverejnené na www.spgk.sk v časti Školské knižnice.

2. Školám a školským zariadeniam odporúčame využívať knižnično-informačné služby a podujatia knižníc.
3. V súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc odporúčame školským knižniciam v základných školách a stredných školách zapojiť sa do Súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice.

1.6.10. Zdravý životný štýl

1. Odporúčame posilniť výchovu detí a žiakov k zdravému životnému štýlu a realizovať aktivity a programy na podporu zdravia a zdravého životného štýlu.
2. Odporúčame zvýšiť zapojenie detí a žiakov do pohybových aktivít, rozšíriť vyučovanie telesnej a športovej výchovy v školskom vzdelávacom programe, podporovať činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode, sprístupniť ihriská a telocvične škôl na športovú činnosť po vyučovaní a cez víkendy.
3. Odporúčame rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov, s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie k udržateľnému rozvoju osobnosti, zameranú hlavne na zdravé potraviny, čistú vodu, bezpečnú a zdravú dopravu, udržateľnú spotrebu energie, zvýšenie povedomia v oblasti separácie odpadov, prevenciu znečisťovania a poškodzovania životného prostredia.
4. Odporúčame zapojiť sa do vzdelávacieho programu Modrá škola – www.modraskola.sk, do medzinárodného programu Zelená škola – www.zelenaskola.sk a do medzinárodnej súťaže o Cenu Stockholm Junior Water Prize – www.sjwp.sk.
5. Odporúčame školám a školským zariadeniam pri príležitosti Svetového dňa výživy a Svetového dňa mlieka vyhlásiť tematické týždne zamerané na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny.
6. Odporúčame riaditeľom škôl a školských zariadení podieľať sa na plnení úloh, ktoré vyplývajú z Národného programu prevencie obezity s vymedzením priestorov na propagáciu zdravého životného štýlu.

1.6.11. Ľudské práva

1. Do školských vzdelávacích programov odporúčame zapracovať témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, rodovej rovnosti, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie.
2. V zmysle Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014 odporúčame zriaďovateľom a riaditeľom škôl a školských zariadení:
 - a) naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl, začať s realizáciou Olympiády ľudských práv pre žiakov základných škôl,
 - b) výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziludských vzťahov v demokratickej spoločnosti,
 - c) vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, mimovládnych organizácií a širokej miestnej komunity,

- d) zapájať deti a žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv,
 - e) vytvoriť podmienky na zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania na získanie multietnických a multikultúrnych kompetencií učiteľov,
 - f) vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram),
 - g) pripraviť a realizovať v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami a inými inštitúciami osvetovú činnosť, aktivity, prednášky, besedy, zamerané na zvýšenie informovanosti detí a žiakov o migrantoch.
3. V rámci výchovy k ľudským právam odporúčame využívať Manuál výchovy mládeže k ľudským právam KOMPAS – www.iuventa.sk.
 4. Žiaci základných a stredných škôl sa môžu zapojiť do súťažného projektu NENÁPADNÍ HRDINOVIÁ v zápase s komunizmom v rokoch 1945 – 1967 – www.november89.eu.
 5. Odporúčame školám zapojiť sa do aktivít v rámci Európskeho roka dobrovoľníctva – www.iuventa.sk, www.dobrovolnictvo.sk.
 6. V zmysle úloh Národného akčného plánu pre deti na roky 2009 – 2012 odporúčame školám zapojiť sa do projektu Slovenského výboru UNICEF pod názvom Škola priateľská k deťom – www.unicef.sk.
 7. V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa odporúčame priebežne monitorovať správanie sa detí a jeho zmeny a v prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu bezodkladne zabezpečiť ich aktívnu ochranu.

1.6.12. Bezpečnosť, prevencia

1. Odporúčame dôsledne dodržiavať zásady prevencie rizikového správania v školách a zdokonaľovať manažment a efektívnosť riešenia situácií ohrozujúcich zdravie a prevenciu úrazov.
2. Odporúčame využívať účinné nástroje v oblasti prevencie na predchádzanie, resp. riešenie prvých prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu, zneužívania detí a žiakov – www.bezpecnaskola.sk, www.previnciasikanovania.sk a spolupracovať s odborníkmi z príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“).
3. V prípadoch oprávneného podozrenia z ohrozenia mravného vývinu detí a žiakov odporúčame riaditeľovi školy, resp. školského zariadenia bezodkladne riešiť vzniknutý problém.
4. Odporúčame vytvárať primerané podmienky pre prácu učiteľa – koordinátora prevencie, ktorého úlohou je v spolupráci s vedením školy navrhovať a koordinovať preventívne opatrenia školy, príp. realizovať účinné nástroje na predchádzanie nežiaducim javom a zvýšenie pocitu bezpečnosti v škole. Odporúčame aj finančne zohľadniť náročnosť práce učiteľa – koordinátora prevencie.
5. Neodporúčame inštalovanie kamier bez súhlasu všetkých dotknutých osôb. V prípade, ak škola chce zaviesť a prevádzkovať kamerový systém, je potrebné v súlade so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov jasne stanoviť účel a spôsob prevádzkovania kamerového systému, pričom je potrebné vylúčiť, aby neboli

porušené práva dotknutých osôb (detí, žiakov, učiteľov, ostatných zamestnancov škôl) a aby bola skutočne preukázaná opodstatnenosť prevádzkovania kamerového systému na účely bezpečnosti a ochrany ľudí a majetku. Je potrebné rešpektovať povinnosť určenia, ktoré priestory školy sú prístupné verejnosti a ktoré priestory školy nie sú prístupné verejnosti, ako aj povinnosť zachovávať zásady pri narábaní s nahranými kazetami. Obrazové a zvukové záznamy (teda aj videozáznamy), týkajúce sa fyzických osôb alebo ich prejavov, sa smú vyhotovovať alebo použiť len s ich povolením.

6. Školám a školským zariadeniam odporúčame postupovať v zmysle metodického usmernenia č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach a rozpracovať opatrenia na prevenciu a elimináciu prípadov šikanovania na podmienky každej školy, resp. školského zariadenia. Neodporúčame realizovať prevenciu šikanovania zavádzaním kamier do tried.
7. Odporúčame riaditeľom škôl a školských zariadení vymedziť v školskom poriadku opatrenia proti šíreniu legálnych (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí a oboznámiť s týmito opatreniami rodičov žiakov školy.
8. V prípade oprávneného podozrenia z užitia alkoholu, resp. nelegálnej drogy u žiaka, zodpovedný pedagogický zamestnanec kontaktuje príslušný útvar policajného zboru a v prípade ohrozenia života žiaka aj zdravotníkov, ktorí disponujú prostriedkami na zisťovanie alkoholu a použitia inej návykovej látky. V prípade, ak sa požitie alkoholu, resp. nelegálnej látky potvrdí, riaditeľ školy postupuje podľa § 5 ods. 10 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“). Pedagogickí zamestnanci nezisťujú požitie alkoholu, resp. inej návykovej látky u žiakov pomocou testerov.
9. V súlade s Národnou protidrogovou stratégiou na roky 2009 – 2012 odporúčame vykonávať účinné preventívne opatrenia a zefektívniť realizáciu preventívnych školských programov tak, aby sa využívali len odborne garantované preventívne programy. Odporúčame vopred si preveriť preventívne programy ponúkané školám, aby sa predišlo prípadnému vplyvu zhubných kultov a siekt na deti a žiakov. Prevenciu drogových závislostí odporúčame realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu pod gesciou regionálneho CPPPaP.
10. V zmysle Národného programu duševného zdravia na roky 2011 – 2013 odporúčame realizovať aktivity a besedy o rizikách dospievania a o podpore duševného zdravia a spolupracovať s OZ Liga za duševné zdravie a s odbornými zamestnancami CPPPaP.
11. V zmysle úloh Národného programu prevencie HIV/AIDS na roky 2009 – 2012 odporúčame realizovať prevenciu HIV/AIDS v súlade so schválenými učebnými osnovami, realizovať besedy s lekárom, resp. psychológom na túto tému a zapojiť sa do celoslovenskej kampane Červené stužky – www.cervenestuzky.sk.
12. V zmysle úloh vyplývajúcich pre rezort školstva zo Stratégie prevencie kriminality odporúčame realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu právneho vedomia.
13. V rámci Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014 odporúčame realizáciu besied v rámci prípravy pre trh práce s vyškolenými odbornými zamestnancami z CPPPaP o rizikách práce v zahraničí a prevencii pred neľudským zaobchádzaním a otrockou prácou.

14. Odporúčame vyhlásovať aktivity k Svetovému dňu duševného zdravia, Týždňu boja proti stresu, Svetovému dňu nefajčenia, Európskemu týždňu boja proti drogám, Svetovému dňu prevencie HIV/AIDS, Európskemu týždňu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pod.
15. Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s MŠVVaŠ SR organizuje pre základné školy špecializovanú súťaž Mladí záchranári civilnej ochrany – <http://www.minv.sk/?mladi-zachranari>.

1.6.13. Výchovné poradenstvo

1. Odporúčame, aby pedagogický zamestnanec, ktorý vykonáva špecializovanú činnosť výchovného poradcu, mal zohľadnený týždenný rozvrh hodín tak, aby mal vytvorený dostatočný priestor na vykonávanie svojej činnosti.
2. Odporúčame podporovať zvyšovanie profesijných kompetencií výchovného poradcu (kontinuálne vzdelávanie, účasť na odborných seminároch, činnosť v stavovských organizáciách a pod.) a jeho činnosť zohľadniť v osobnom finančnom ohodnotení.
3. Činnosť výchovného poradcu v ZŠ, SŠ a v škole pre žiakov s nadaním usmerňuje CPPPaP, výchovného poradcu v špeciálnej škole centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (ďalej len „CSPP“).

1.6.14. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

1. Frekvenciu rediagnostických vyšetrení detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) neurčuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Poradenské zariadenia rediagnostiku vykonávajú na základe podnetu školy alebo školského zariadenia, pri odôvodnenom predpoklade, že je nevyhnutné vykonať také úpravy výchovy, vzdelávania dieťaťa a usmernení vo vzťahu k optimalizácii jeho psychofyzického vývinu, ktoré nemôžu vychádzať z pôvodne určenej diagnózy dieťaťa. O rediagnostiku dieťaťa môže požiadať aj zákonný zástupca dieťaťa. Rediagnostické vyšetrenie žiakov nie je potrebné vykonať všetkým žiakom pri ich prijímaní do stredných škôl, odborných učilíšť a praktických škôl; vykoná sa, ak je odôvodnený predpoklad, že sa zmenil charakter ich zdravotného znevýhodnenia.
2. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením odporúčame dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“), zásady podľa prílohy č. 2 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len „ŠVP“) – časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením.

1.6.15. Súťaže

1. MŠVVaŠ SR je vyhlasovateľom súťaží žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa konajú v súlade so zaregistrovanými organizačnými poriadkami.
2. Zoznam športových súťaží je zverejnený na www.minedu.sk v menu Šport – Deti, žiaci a študenti a na www.skolskysport.sk.
3. Zoznam predmetových olympiád a súťaží zabezpečovaných IUVENTOU je zverejnený na www.olympiady.sk.

4. Zoznam súťaží zabezpečovaných Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“) je zverejnený na www.siov.sk.
5. Zoznam ostatných súťaží je zverejnený na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Súťaže žiakov.

1.6.16. Podnikateľské zručnosti

1. V záujme rozvoja kľúčových kompetencií, podnikateľských zručností a zručností pre zamestnateľnosť žiakov stredných škôl odporúčame stredným školám zapájať sa do projektov cvičná firma v ŠIOV a aplikovaná ekonómia a podnikanie v cestovnom ruchu v Junior Achievement Slovensko.
2. Stredným školám odporúčame prezentovať sa na 20. ročníku celoslovenskej prezentačnej výstavy výrobkov a služieb žiakov stredných škôl JUVYR.
3. Žiaci stredných škôl môžu prezentovať podnikateľské zručnosti a ďalšie kľúčové kompetencie na 14. ročníku Medzinárodného veľtrhu cvičných firiem a 17. ročníku Veľtrhu študentských spoločností.

1.6.17. Finančná gramotnosť

1. Základným a stredným školám odporúčame implementovať do školských vzdelávacích programov Národný štandard finančnej gramotnosti – www.siov.sk.
2. Súčasťou PISA 2012 bude aj testovanie finančnej gramotnosti.

1.6.18. Informačné a komunikačné technológie

1. Odporúčame riaditeľom škôl vytvárať priaznivé prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím informačných a komunikačných technológií a venovať primeranú pozornosť rozvíjaniu kompetencií detí a žiakov v tejto oblasti.
2. Odporúčame školám zapájať sa do súťaží a aktivít, ktoré organizuje Európska školská sieť – <http://www.rirs.iedu.sk/>, do programov Cisco Networking Academy Program, Fresh start pre darované počítače, Partneri vo vzdelávaní, Školská zmluva, Program grantov, Portál Moderný učiteľ (www.modernyucitel.net) a roadshow Moderný učiteľ, Microsoft IT Akadémie – www.microsoft.com/slovakia/education, www.minedu.sk v menu Informatizácia školstva.
3. Na podporu eTwinning bilaterálnych projektov základných a stredných škôl v Európe bola zriadená Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl – www.etwinning.sk.
4. Školy sa môžu uchádzať o zaradenie do siete Modelových inovačných škôl – www.iedu.sk.
5. Odporúčame vyhlásovať počas roka aktivity ku Svetovému summitu o informačnej spoločnosti v zmysle Stellenboschskej deklarácie o informačných a komunikačných technológiách vo vzdelávaní – www.minedu.sk.
6. Odporúčame zamerať sa na ochranu detí a žiakov pri používaní internetu a využívať stránky k bezpečnému používaniu internetu www.bezpecnenainternete.sk, www.zodpovedne.sk, www.stopline.sk, www.ovce.sk, www.pomoc.sk.
7. Odporúčame školám zapájať sa do kampane Týždeň digitálnych zručností.

1.6.19. Veda

1. Odporúčame školám zapojiť sa do súťaže The European Union Contest for Young Scientists – www.eucontest.sk, do celoštátnej súťaže o Cenu Scientia Pro Futuro – www.isweeep.sk a do vzdelávacieho programu Kongresy mladých bádateľov – www.vzdelavaniekvede.sk.
2. Odporúčame školám a školským zariadeniam zapojiť sa do súboru aktivít Globálny chemický experiment pri príležitosti Medzinárodného roku chémie – www.schems.sk.
3. MŠVVaŠ SR ako gestor štátnej vednej a technickej politiky vyhlasuje v spolupráci s Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2011, ktorý sa bude konať v týždni od 7. do 11. novembra 2011.

1.6.20. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov

1. Ministerstvo zverejňuje výzvy v súlade so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.
2. Výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojového projektu sa zverejňujú na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Výzvy na podávanie žiadostí o financovanie rozvojových projektov.
3. Výzvy na poskytnutie dotácií v oblasti regionálneho školstva sa zverejňujú na www.minedu.sk v menu Aktuálne témy – Dotácie MŠVVaŠ SR – Regionálne školstvo.

2 ŠKOLY

1. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania sa v materskej škole vydáva v posledný deň školského vyučovania v danom školskom roku s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roku. V prípade, ak tento dátum vyjde napr. na sobotu alebo nedeľu, vydáva sa s dátumom, ktorý vyjde na posledný pracovný deň pred týmto dátumom. Vydaniu osvedčenia nepredchádza žiadne hodnotenie dieťaťa. Rovnaké osvedčenie získavajú deti absolvujúce bežnú materskú školu, ako aj deti absolvujúce špeciálnu materskú školu, alebo ktoré boli vzdelávané v špeciálnej triede bežnej materskej školy. Pri vydávaní osvedčenia sa individuálne posudzuje absencia detí na výchove a vzdelávaní počas posledného ročníka v materskej škole. Deťom, o ktorých materská škola vie, že budú mať odložené plnenie povinnej školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v nasledujúcom školskom roku, sa osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nevydáva.
2. Základná škola a stredná škola vydáva žiakovi v posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok. Formu výpisu si určí škola, resp. triedny učiteľ sám.
3. Pri vydávaní odpisu vysvedčenia škola nevyberá správny poplatok podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

2.1 Materské školy

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v materskej škole sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Predškolská výchova a vzdelávanie.
2. Odporúčame rešpektovať rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí a ich momentálne osobné dispozície; diferencovať výchovno-vzdelávacie požiadavky vzhľadom na rozvojové

možnosti a schopnosti detí vo všetkých organizačných formách denného poriadku, najmä vo vekovo heterogénnych triedach.

3. Pravidelnou realizáciou pobytu vonku odporúčame utvárať pozitívne postoje detí k svojmu zdraviu i zdraviu iných; realizovať aktivity smerujúce k prevencii obezity detí; neskracovať bezdôvodne dĺžku pobytu vonku. V denných poriadkoch odporúčame pevne stanoviť čas len činnostiam zabezpečujúcim životospriatelivosť.
4. Vo výchove a vzdelávaní v materskej škole odporúčame uplatňovať všetky formy organizácie: individuálnu, skupinovú, frontálnu alebo kombinovanú, v závislosti od cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, rešpektujúc pritom rozvojové možnosti a schopnosti detí a špecifiká učenia sa detí predškolského veku.
5. Odporúčame podporovať rozvíjanie kľúčových kompetencií detí cieľavedomým uplatňovaním špecifických metód predčitateľskej gramotnosti, aktivitami zameranými na rytmické a tonálne cítenie, hudobnú predstavivosť s využívaním hudobných nástrojov, aktivitami v prírode, podporovaním experimentovania a bádania detí, rozvíjaním hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností vo vzťahu k vlastnému pokroku. Stimulovať rozvoj tvorivosti detí. Komunikačné kompetencie v závislosti od záujmu zákonných zástupcov detí, rečových predpokladov detí a personálnych možností materskej školy rozvíjať aj v cudzom jazyku.
6. Odporúčame individuálnym prístupom k deťom s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia zvyšovať úroveň ich pripravenosti na primárne vzdelávanie v základnej škole. Zintenzívniť spoluprácu so psychológmi, špeciálnymi pedagógmi a logopédmi.
7. Logopedickú starostlivosť v materskej škole vykonáva logopéd, ktorý je kmeňový zamestnanec príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie zaradeného v sieti škôl a školských zariadení. Logopedická starostlivosť sa nepovažuje za krúžkovú činnosť, môže sa realizovať v materskej škole aj v dopoludňajších hodinách.
8. V spolupráci so zriaďovateľmi a príslušnými úradmi práce (aktivačné práce, absolventská prax) a komunitnými centrami odporúčame zabezpečiť pravidelnú dochádzku detí zo sociálne znevýhodneného prostredia do materskej školy. S cieľom vyrovnať rozdiely medzi deťmi pochádzajúcimi z rôzneho socioekonomického prostredia prispôbiť obsah a organizáciu výchovy a vzdelávania rozvojovým možnostiam a schopnostiam detí pochádzajúcim zo sociálne znevýhodneného prostredia; v spolupráci so zriaďovateľmi pri ich výchove a vzdelávaní využívať asistenta učiteľa. Vhodným výberom metód práce zvyšovať požiadavky na praktické návyky, zručnosti a komunikačné kompetencie rómskych detí. Zintenzívniť poradenskú a osvetovú činnosť pedagogických zamestnancov materských škôl pre zákonných zástupcov týchto detí.
9. Odporúčame v rámci spolupráce so zriaďovateľmi rozširovať kapacitné podmienky materských škôl, hľadať ďalšie možnosti zabezpečenia predprimárneho vzdelávania aj v zadaptovaných priestoroch pri dodržaní podmienok stanovených vo všeobecnosti na zariadenia pre deti a mládež.
10. Odporúčame zriaďovateľom materských škôl v spolupráci s ich riaditeľmi s ohľadom na informatizáciu regionálneho školstva napomáhať rozvíjaniu digitálnej gramotnosti detí aj zavedením internetu do materských škôl s dôrazom na prezentovanie sa prostredníctvom svojho webového sídla, komunikovanie s rodičovskou, odbornou verejnosťou a s rôznymi inštitúciami, na uplatnenie práva prístupu zamestnancov a detí k informáciám.

2.2 Základné školy

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v základnej škole sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Základné vzdelávanie a výchova.
2. Rámcové učebné plány neurčujú rozdelenie počtu hodín pre jednotlivé predmety a obsah vzdelávania v ŠVP nie je viazaný na ročníky, jeho usporiadanie je v kompetencii školy. Prílohy ŠVP pre jednotlivé ročníky neobsahujú časovú dotáciu tematických celkov. Prílohy ŠVP pre ročníky definujú obsahový a výkonový štandard. V kompetencii školy je spôsob dosiahnutia požadovaného vzdelávacieho štandardu na konci jednotlivých stupňov vzdelávania.
3. ŠVP podľa jednotlivých stupňov vzdelania, vzory školských vzdelávacích programov sú zverejnené na www.statpedu.sk. Podľa týchto programov sa vzdelávajú žiaci 1. – 4. ročníka, 5. – 8. ročníka základnej školy. Žiaci 9. ročníka sa vzdelávajú podľa Učebných plánov pre 1. až 9. ročník základných škôl schválených MŠ SR dňa 14. mája 2003 číslo 520/2003-41 s platnosťou od 1. septembra 2003.
4. Pri zápise detí do prvého ročníka základnej školy odporúčame, aby bol prítomný podľa možnosti aj psychológ, špeciálny pedagóg, učiteľ materskej školy a asistent učiteľa.
5. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť a pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, riaditeľ školy rozhodne na základe odporúčania CPPPaP o zaradení dieťaťa do nultého ročníka základnej školy; odklad školskej dochádzky možno odporúčať iba v závažných a odôvodnených prípadoch, a to na základe vyjadrenia aj pediatra (samotná nedostatočná školská pripravenosť nie je dôvodom na odklad školskej dochádzky bez zabezpečenia rozvíjajúcich programov a celoročnej pravidelnej účasti dieťaťa v takomto programe). Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, a to na základe odporúčania školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Za dôvod zaradenia dieťaťa do nultého ročníka sa nepovažuje nezabezpečenie priestorov na výchovno-vzdelávaciu činnosť v materskej škole zriadenom. K rozhodnutiu riaditeľa školy je nevyhnutná žiadosť zákonného zástupcu dieťaťa. Po rozhodnutí zákonného zástupcu riaditeľ školy vydá:
 - rozhodnutie o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky pre dieťa, ktoré bude navštevovať materskú školu alebo
 - rozhodnutie o prijatí žiaka do školy pre dieťa, ktoré bude zaradené do nultého ročníka; takéto dieťa začína plniť povinnú školskú dochádzku.
6. Žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom v škole mimo územia SR alebo sa vzdeláva v škole zriadenej iným štátom na území SR, vykonáva komisionálne skúšky z predmetov, ktoré sa v tejto škole nevyučovali (spravidla slovenský jazyk, vlastiveda, zemepis/geografia pre 8. roč., dejepis – učivo venované národným dejinám a pod.). Žiak, ktorý plní osobitný spôsob školskej dochádzky individuálnym vzdelávaním (nie v škole) v zahraničí, vykoná skúšky zo všetkých povinných vyučovacích predmetov učebného plánu príslušného ročníka kmeňovej školy.
7. MŠVVaŠ SR vytvára podmienky na zvyšovanie bezpečnosti žiakov v premávke na pozemných komunikáciách prostredníctvom zabezpečenia ich výcviku na detských dopravných ihriskách (ďalej len „DDI“). Základné školy môžu zabezpečovať praktický výcvik a teoretické vyučovanie pre svojich žiakov na stálych DDI v mieste sídla školy alebo v jej blízkom okolí. Pokiaľ je stále DDI príliš vzdialené od sídla školy alebo je ťažko dosiahnuteľné z hľadiska dopravnej dostupnosti, môže praktický výcvik a teoretické

vyučovanie zabezpečiť aj prenosné DDI. Praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečujú DDI, ktorým MŠVVaŠ SR poskytlo dotáciu, podľa Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách. Na týchto DDI sa výcvik poskytuje bezplatne. Informácie o DDI (zoznam DDI, ktorým bola poskytnutá dotácia), budú po uzatvorení schvaľovania žiadostí o poskytnutie dotácie zverejnené na www.minedu.sk v menu Dotácie MŠVVaŠ SR – Regionálne školstvo – Dotácie v oblasti regionálneho školstva.

8. Na podporu podnikateľských zručností a schopností žiakov v 8. alebo 9. ročníku môžu školy pokračovať vo vyučovaní predmetu podnikanie v cestovnom ruchu – www.pvcr.jasr.sk.
9. Žiakom posledného ročníka sa doložky vyplnia podľa usmernenia MŠ SR č. 304/99 z 23. 6. 1999 k doložkám na vysvedčení.

2.3 Stredné školy

1. Rámcové učebné plány neurčujú rozdelenie počtu hodín pre jednotlivé predmety a obsah vzdelávania v ŠVP nie je viazaný na ročníky, jeho usporiadanie je v kompetencii školy. Prílohy ŠVP pre jednotlivé ročníky neobsahujú časovú dotáciu tematických celkov. Prílohy ŠVP pre ročníky definujú obsahový a výkonový štandard. V kompetencii školy je spôsob dosiahnutia požadovaného vzdelávacieho štandardu na konci jednotlivých stupňov vzdelávania. ŠVP sú zverejnené na www.statpedu.sk.
2. ŠVP pre jednotlivé skupiny odborov a stupne vzdelania na SOŠ, metodika tvorby školských vzdelávacích programov pre stredné odborné školy, vzorové školské vzdelávacie programy sú zverejnené na www.siov.sk.
3. Zoznam študijných a učebných odborov stredných odborných škôl a konzervatórií, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2011/2012 a ktorých experimentálne overovanie bude úspešne ukončené dňa 31. augusta 2011, je zverejnený na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Stredoškolské vzdelávanie a výchova – Úlohy plnené v oblasti stredoškolského odborného vzdelávania – Experimentálne overovanie v stredných odborných školách a konzervatóriách.
4. Na všetkých typoch stredných škôl pokračuje vyučovanie odborného predmetu Ekonomické cvičenia v cvičnej firme, v študijnom odbore 6317 6 obchodná akadémia vyučovanie odborných predmetov Cvičná firma a Cvičná firma – praktikum.
5. Na podporu podnikateľských zručností a schopností na všetkých typoch stredných škôl pokračuje vyučovanie predmetu aplikovaná ekonómia – www.ae.jasr.sk.
6. Stredné školy môžu pokračovať vo vyučovaní predmetu podnikanie v cestovnom ruchu v rámci podpory podnikateľského vzdelávania na Slovensku – www.pvcr.jasr.sk.
7. V humanitne orientovaných študijných odboroch skupín 68 Právne vedy, 75 Pedagogické vedy, 76 Učiteľstvo odporúčame využívať Metodickú príručku pre vyučovanie ľudských práv v odbornom vzdelávaní a príprave.
8. Odporúčame stredným školám bezplatne overovať v prihláške na vysokoškolské štúdium správnosť údajov výročných vysvedčení absolventov, ktorí skončili štúdium na strednej škole aj v predchádzajúcich školských rokoch, bez notárskeho overenia.

2.4 Školská integrácia

1. O prijatí žiaka do školy, vrátane žiaka so ŠVVP, rozhoduje riaditeľ školy podľa § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. Ak sa ŠVVP dieťaťa, žiaka prejavia v priebehu jeho školskej dochádzky a je potrebná zmena formy vzdelávania (napr. vzdelávanie formou školskej integrácie, resp.

vzdelávanie v špeciálnej triede), po splnení predpísaných náležitostí k zmene formy vzdelávania, riaditeľ školy ďalšie rozhodnutie o prijatí žiaka do školy nevydáva.

2. Pri vypracúvaní individuálnych vzdelávacích programov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením a deti a žiakov so sociálnym znevýhodnením sa školám odporúča spolupracovať so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, ktoré žiaka diagnostikovalo; je možné využívať tiež služby, ktoré poskytuje Detské centrum Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (ďalej len „VÚDPaP“).
3. Žiak so zdravotným znevýhodnením a nadaním v základnej škole alebo strednej škole môže byť vzdelávaný v školskej integrácii, ak mu príslušné poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu (§ 11 ods. 10 písm. c) školského zákona) na základe diagnostikovaných ŠVVP.
4. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka a uplatňovať požiadavky, ktoré má predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotiť negatívne tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania využívať aj slovné hodnotenie.
5. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorého individuálny vzdelávací program zahŕňa aj úpravu obsahu vzdelávania niektorého vyučovacieho predmetu, nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť, avšak len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením.
6. Metodické usmerňovanie pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním vzdelávaných v školskej integrácii poskytuje VÚDPaP. Na www.vudpap.sk je zverejnený Informačno-metodický materiál k organizácii výchovy a vzdelávania integrovaných intelektovo nadaných žiakov a Výchovno-vzdelávací program žiaka so ŠVVP v základnej škole – program pre intelektovo nadaného žiaka, ktorého súčasťou je tlačivo individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu žiaka so všeobecným intelektovým nadaním.

2.5 Špeciálne školy, špeciálne triedy

1. Informácie o špeciálnej výchove a vzdelávaní sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Špeciálna výchova a vzdelávanie a www.statpedu.sk.
2. Podmienky a postup na prijatie žiaka do špeciálnej triedy v základnej škole a špeciálnej triedy v strednej škole sú rovnaké ako pre prijatie žiaka do špeciálnej školy.
3. Zákonný zástupca žiaka so ŠVVP má právo nesúhlasiť so vzdelávaním svojho dieťaťa v triede pre žiakov so ŠVVP alebo v škole pre žiakov so ŠVVP.
4. V špeciálnych triedach základných škôl a v špeciálnych triedach stredných škôl sa vyučuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov

s intelektovým nadaním a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre školy pre týchto žiakov. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne v niektorých vyučovacích predmetoch, napr. výchovno-estetického zamerania.

5. Žiaci škôl pre žiakov so ŠVVP, ktorí navštevujú prípravný, prvý, druhý a tretí ročník základnej školy, prvý, druhý a tretí ročník druhého stupňa základnej školy alebo osemročného gymnázia, prvý, druhý a tretí ročník strednej školy, prípravný, prvý, druhý a tretí ročník odborného učilišťa a prvý, druhý a tretí ročník praktickej školy, sa vzdelávajú podľa príslušných vzdelávacích programov, ktoré sú súčasťou ŠVP. Žiaci ostatných ročníkov škôl pre žiakov so ŠVVP sa do ukončenia štúdia vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov.
6. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin (napr. výrazne nerovnomerná štruktúra schopností, viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s vývinovými poruchami učenia, kombinácia zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia s nadaním a pod.) nie je postup podľa učebných osnov pre príslušnú školu alebo príslušného školského vzdelávacieho programu optimálny, je vhodné postupovať podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Takéto vzdelávanie je potrebné zaznamenať do doložky vysvedčenia.
7. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho vzdelávacích potrieb, riaditeľ špeciálnej školy navrhne vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá výchovno-vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje.
8. Žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávaní v špeciálnych triedach základných škôl dostávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako žiaci špeciálnej základnej školy, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami a mentálnym postihnutím ako žiaci základnej školy pre žiakov s autizmom, žiaci s iným druhom zdravotného znevýhodnenia v špeciálnych triedach základných a stredných škôl na tlačive určenom pre bežné triedy príslušnej školy.
9. Vnútoraná diferenciácia špeciálnej základnej školy na vzdelávacie varianty A, B, C pre žiakov s mentálnym postihnutím sa uvádza na doložke vysvedčenia.
10. Pri zmene vzdelávacieho variantu žiaka špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím sa rozhodnutie o preradení nevydáva. Zmenu variantu uskutočniť k začiatku školského roka, prípadne polroka, po kompletnom diagnostickom vyšetrení ČŠPP a odporúčaní školy.
11. Počas vyučovania zadávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky, rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie, používať kompenzačné pomôcky, najmä u žiakov s viacnásobným postihnutím
12. Žiakom, ktorí sú oslobodení od povinností dochádzať do školy a ich vzdelávanie je na základe písomného stanoviska lekára a ČŠPP kontraindikáciou k zdravotnému stavu, sa vzdelávanie neposkytuje, pokiaľ na to nepominú dôvody.

2.6 Základné umelecké školy

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v základnej umeleckej škole sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Základné vzdelávanie a výchova.

2. Od školského roku 2008/2009 poskytujú základné umelecké školy primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Žiaci 1. až 4. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy sa vzdelávajú podľa školských vzdelávacích programov. ŠVP základnej umeleckej školy ISCED 1B – Primárne umelecké vzdelanie, ŠVP základnej umeleckej školy ISCED 2B – Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie sú zverejnené na www.statpedu.sk.
3. Žiaci posledného ročníka primárneho umeleckého vzdelávania, nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania, druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých ukončujú štúdiom záverečnou skúškou. Škola im vydá záverečné vysvedčenia podľa § 11 vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole.
4. MŠ SR dňa 20. augusta 2009 pod číslom CD-2009-27474/21375-1:911 schválilo učebné plány pre hudobný, tanečný, literárno-dramatický a výtvarný odbor základnej umeleckej školy. Učebné plány pre základnú umeleckú školu sú súčasťou ŠVP základnej umeleckej školy pre primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých. V školskom roku 2011/2012 sa podľa nich postupuje v prípravnom štúdiu a v prvej časti prvého stupňa základného štúdia. V každom nasledujúcom školskom roku sa bude podľa nich postupovať v ďalších nasledujúcich ročníkoch druhej časti prvého stupňa základného štúdia. V druhej časti prvého stupňa základného štúdia, v druhom stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých sa v školskom roku 2011/2012 postupuje podľa učebných plánov pre základnú umeleckú školu, ktoré schválilo MŠ SR dňa 22. 12. 2003 pod číslom 11 215/2003 s platnosťou od 1. septembra 2004.

2.7 Jazykové školy

1. Oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky vydá MŠVVŠ SR na základe žiadosti jazykovej školy zaradenej v sieti škôl a školských zariadení a na základe splnených podmienok ustanovených vyhláškou MŠ SR č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole.
2. V roku 2011 vykoná Štátna školská inšpekcia kontrolu jazykových škôl zaradených do siete škôl a školských zariadení, ktoré majú vydané oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky na obdobie do 31. 12. 2011 a požiadajú MŠVVŠ SR o vydanie oprávnenia na ďalšie obdobie. Cieľom kontroly je preveriť dodržiavanie podmienok podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v školstve spojených s týmto oprávnením.

3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v školských zariadeniach sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Školské zariadenia.

3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia

3.1.1 Školský klub detí

1. Skvalitnením spolupráce so základnou školou a zriaďovateľmi odporúčame umožniť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.
2. Na skvalitnenie využívania voľného času odporúčame ustanoviť v školských kluboch detí, ktoré sú súčasťou základnej školy, kariérovú pozíciu – koordinátor voľného času.

3.1.2 Školské stredisko záujmovej činnosti a centrum voľného času

1. Odporúčame využívať možnosti predkladať projekty v rámci komunitárneho programu Európskej únie Mládež v akcii a v rámci Programov finančnej podpory detí a mládeže v SR na roky 2008 – 2013 (program ADAM) a prostredníctvom grantových programov Nadácie Intenda. Viac informácií na www.mladezvakkii.sk, www.iuventa.sk.
2. Odporúčame uskutočňovať výchovno-vzdelávaciu činnosť podľa výchovného programu v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a naplňovať úlohy štátnej politiky v oblasti mládeže v zmysle Kľúčových oblastí a akčných plánov štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v Slovenskej republike na roky 2008 – 2013 a zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
3. V systematickej a pravidelnej činnosti odporúčame zameriavať sa najmä na napĺňanie potrieb detí a mládeže v oblasti aktívneho využívania voľného času, podporu občianskej participácie detí a mládeže na živote spoločnosti, rozvoj dobrovoľníctva mladých ľudí a neformálne vzdelávanie detí a mládeže.
4. Odporúčame podieľať sa na príprave a organizovaní olympiád a súťaží (centrum voľného času) a spolupracovať pri ich zabezpečení s VÚC, mestami a obcami, krajskými školskými úradmi a ďalšími organizáciami pôsobiacimi v oblasti rozvoja detí a mládeže.

3.1.3 Školský internát

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov odporúčame systémovo uplatňovať tvorivo-humanistický model výchovy a vzdelávania, v centre pozornosti ktorého je žiak, jeho potreby a záujmy, a to v primeranom pomere s jeho vedením k zodpovednosti za svoj vlastný rozvoj.
2. Výchovno-vzdelávaciu činnosť odporúčame plánovať a realizovať tak, aby uspokojovali záujmy a potreby rozvíjajúce osobnosti čo najväčšieho počtu žiakov.
3. Odporúčame rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov s orientáciou na rozvoj jeho osobnosti, s cieľom pripraviť ho na aktívny život v otvorenej informačnej a multikultúrnej spoločnosti.
4. Odporúčame venovať sa prevencii proti drogám, agresivite a šikanovaniu kvalitnou a pestrou ponukou záujmových a relaxačných činností.
5. Odporúčame podporovať účasť vychovávateľov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.
6. Študentov vysokých škôl odporúčame ubytovávať v školských internátoch len po ubytovaní všetkých žiakov stredných škôl.

3.2 Špeciálne výchovné zariadenia

1. V súvislosti s periodickými návštevami Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) v špeciálnych výchovných zariadeniach odporúčame klásť dôraz na dôkladné dodržiavanie príslušných predpisov a na požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (Oznámenie MZV SR č. 26/1995 Z. z.).
2. V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť a ochranná výchova, odporúčame uskutočňovať činnosť podľa individuálnych reedukačných programov vypracovaných pre každé dieťa zvlášť, prijať účinné opatrenia na posilnenie

bezpečnosti a ochrany zdravia detí a zamestnancov a predchádzať tak agresívnemu správaniu sa detí a mimoriadnym udalostiam a počas nočnej prevádzky internátu zabezpečiť službu minimálne dvoma zamestnancami, v prípade umiestnenia žiakov na niekoľkých podlažiach aj viacerými.

3. Odporúčame vykonávať reedukáciu v prostredí, ktoré čo najviac pripomína rodinné prostredie, v úzkej spolupráci s biologickou rodinou formou individuálneho a skupinového poradenstva a terapie.
4. Liečebno-výchovné sanatóriá poskytujú psychologickú a psychoterapeutickú starostlivosť deťom s neporušeným intelektom, u ktorých bola diagnostikovaná porucha učenia, resp. porucha aktivity a pozornosti. Pobyty žiakov v liečebno-výchovnom sanatóriu sú spravidla 3 až 12 mesačné, so súhlasom rodiča, resp. zákonného zástupcu. Odporúčame aktívne zapojiť rodičov do liečebno-výchovného procesu a klást' zvýšený dôraz na spoluprácu odborníkov s rodičmi detí.

3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

1. V prípade, že pri určení diagnózy dieťaťa alebo inej odbornej intervencii sa využíva spolupráca zamestnancov obidvoch typov poradenských zariadení, písomné vyjadrenie pre potreby školy vydáva riaditeľ toho poradenského zariadenia, ktoré má dieťa vo svojej starostlivosti podľa príslušných ustanovení školského zákona, vrátane neštátneho poradenského zariadenia zaradeného v sieti škôl a školských zariadení.
2. Vyšetreniu školskej spôsobilosti v poradenskom zariadení by mala predchádzať depistáž so zameraním na školskú spôsobilosť detí a zápis dieťaťa do základnej školy podľa § 20 ods. 2 školského zákona. Na základe zistení vyplývajúcich z depistáže, zápisu dieťaťa do školy a po konzultácii zúčastnených (zákonný zástupca, učiteľka materskej školy, odborný zamestnanec poradenského zariadenia) sa odporučí zákonnému zástupcovi absolvovať s dieťaťom vyšetrenie školskej spôsobilosti v príslušnom poradenskom zariadení so zameraním na deti podľa § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 školského zákona.
3. Ak sa pri určovaní školskej spôsobilosti v CPPPaP zistí, že dieťa má zdravotné postihnutie, ktoré sa pôvodne nepredpokladalo, alebo naopak, ak sa u dieťaťa, ktorému školskú spôsobilosť zisťovalo ČŠPP pri podozrení zo zdravotného postihnutia, zdravotné postihnutie nepotvrdí, doklad vydaný o školskej spôsobilosti, alebo o tom, že školskú spôsobilosť nedosiahlo, platí. Ak je potrebné dieťaťu zabezpečovať ďalšiu starostlivosť, vrátane prípravy ďalšej dokumentácie podľa § 11 ods. 10 písm. a), c), d) školského zákona, ďalej mu ju poskytuje poradenské zariadenie v súlade s § 132 ods. 1 a § 133 ods. 1 školského zákona; do dokumentácie, ktorú vedie o dieťati, priloží záver o výsledku z vyšetrenia školskej spôsobilosti dieťaťa vykonanú iným poradenským zariadením.
4. Vyšetrenie školskej spôsobilosti detí, ktoré svoj oneskorený vývin majú na základe sociálne znevýhodneného prostredia, z ktorého pochádzajú, vykonáva podľa § 132 ods. 1 školského zákona CPPPaP.
5. Pri zisťovaní školskej spôsobilosti detí odporúčame venovať osobitnú pozornosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, najmä deťom z marginalizovaných komunit. Ak sa vyšetrením zistí, že dieťa nedosiahlo školskú spôsobilosť z dôvodu sociálne znevýhodneného prostredia, nenavštevuje materskú školu a nie je predpoklad dosiahnutia školskej spôsobilosti v období odkladu školskej dochádzky cieľenými postupmi (napr. pravidelnou dochádzkou do materskej školy, stimulačnými a rozvíjajúcimi programami), je vhodnejším postupom zaradenie dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem výchovy a vzdelávania.

Odporúčame sledovať deti s odkladom začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie.

6. Na vydanie aktuálneho odborného posudku, resp. odborného posudku podľa § 14 ods. 8, 9 a 10 vyhlášky MŠ SR č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách nie je nevyhnutné vykonať rediagnostiku žiaka, ak nie je odôvodnený predpoklad, že sa v priebehu jeho vzdelávania zmenil charakter jeho zdravotného znevýhodnenia.
7. Krajské školské úrady vytvárajú podmienky na pôsobenie ČŠPP ako zdrojových centier a terénnych špeciálnych pedagógov. Podporujú vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov CPPP a ČŠPP, vrátane neštátnych poradenských zariadení vo svojej územnej pôsobnosti.

3.4 Školské účelové zariadenia

3.4.1 Zariadenia školského stravovania

1. Výroba a výdaj jedál v zariadeniach školského stravovania sa zabezpečuje podľa:
 - Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie 2011, vydaných MŠVVaŠ SR v roku 2011 a
 - Materiálno-spotrebných noriem pre diétny stravovací systém, vydaných MŠ SR v roku 2009.
2. Podávanie suchej stravy prichádza do úvahy len vo výnimočných prípadoch napr. v čase havarijných situácií, počas školských výletov a pod. Aj táto strava musí svojím zložením zodpovedať § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
3. Odporúčame zabezpečovať propagáciu zdravej výživy deťom, žiakom a ich rodičom formou poskytovania informácií o školskom stravovaní, organizovania ochutnávok (nátierok, mliečnych nápojov a mliečnych výrobkov, zeleninových šalátov a podobne) v spolupráci s dodávateľmi tovarov, sponzorských príspevkov, darovaných poľnohospodárskych produktov od rodičov, za účasti regionálnej tlače, televízie a pod. Propagáciu organizovať aj v čase prítomnosti rodičov počas konania rodičovských združení.
4. Riaditeľ (vedúci) zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia:
 - a) pri zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v čase výdaja stravy v školskej jedálni a vo výdajnej školskej jedálni,
 - b) pri vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov. Hlavné jedlo pre žiakov 1. stupňa základnej školy podávať najneskôr po 5. vyučovacej hodine a pre žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov stredných škôl po 6. vyučovacej hodine,
 - c) pri výchove ku spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a kultúrnemu stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí a žiakov,
 - d) pri zabezpečovaní podnikateľskej činnosti,
 - e) pri realizácii celospoločenských programov podpory zdravia,
 - f) pri zabezpečovaní diétného stravovania deťom a žiakom,
 - g) pri poskytovaní dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a žiaka ohrozeného sociálnym vylúčením (dotácie v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 544/2010 Z. z.

o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR) nahlasovaním, či sa dieťa alebo žiak zúčastňuje výchovného a vzdelávacieho procesu v materskej škole alebo na vyučovaní v základnej škole, a to prostredníctvom asistenta učiteľa.

5. Odporúčame využívať celospoločenské programy podpory zdravia „Školský mliečny program“ a „Program ovocie a zelenina do škôl“ pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách a stredných školách.
6. Ak je v škole alebo v školskom zariadení v prevádzke automat alebo bufet, ktorý je dostupný deťom a žiakom, riaditeľ školy, školského zariadenia zabezpečí, aby sortiment tovaru bol výživovo hodnotný a neobsahoval alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu a tabakové výrobky. Školský bufet môže zabezpečovať aj plnenie celospoločenských programov podpory zdravia a doplnkové jedlá v súlade s výživovými trendmi.

4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. Pre informácie k učebnicovej politike odporúčame sledovať www.edicny-portal.sk, kde sú zverejnené informácie o učebniciach, o výberových konaniach na nové učebnice, o distribúcii učebníc a taktiež objednávkový formulár pre učebnice, ktoré poskytuje ministerstvo školám na základe ich objednávky bezplatne.
2. Objednávky učebníc sa realizujú výlučne vyplnením elektronickej objednávky cez www.edicny-portal.sk, kde sú zverejnené aj termíny začatia a ukončenia objednávkového konania. Ministerstvo porovná objednávky jednotlivých učebníc s reálnym počtom žiakov v príslušnom ročníku.
3. Po ukončení objednávacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novozriadené školy. Objednávku učebníc pre 1. ročník si budú môcť spresniť všetky školy podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka v termíne zverejnenom na www.edicny-portal.sk.
4. Zoznamy učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktorým bola udelená schvaľovacia alebo odporúčacia doložka, sú zverejnené na www.edicny-portal.sk.
5. Pedagogická dokumentácia školy alebo školského zariadenia podľa § 11 ods. 3 písm. g) až s) školského zákona sa vedie na tlačivách podľa vzorov zverejnených na www.minedu.sk.
6. Ďalšia dokumentácia školy alebo školského zariadenia podľa § 11 ods. 10 písm. a) až d) školského zákona sa vedie na tlačivách podľa vzorov zverejnených na www.minedu.sk.

5 KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

1. Na www.minedu.sk v menu Kontinuálne vzdelávanie sú zverejnené informácie súvisiace so vzdelávaním učiteľov. Táto rubrika obsahuje zoznam poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania, štruktúru vzdelávacieho programu, vzor žiadosti o akreditáciu programu kontinuálneho vzdelávania a vzor súhlasu garanta pre kontinuálne vzdelávanie.
2. Akreditačná rada MŠVVaŠ SR pre kontinuálne vzdelávanie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca prideluje kredity za objektívne merateľné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo výkonom odbornej činnosti ako aj za absolvované vzdelávanie v zahraničí súvisiace s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti. Žiadosti o priznanie kreditov podľa § 47 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov posielajte na adresu: MŠVVaŠ SR, Sekcia regionálneho školstva, Stromová 1, 813 30 Bratislava.

3. MPC zverejňuje na www.mpc-edu.sk aktuálnu ponuku akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania a iných vzdelávacích programov a podujatí. Vydáva ponukový katalóg akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania so základnými informáciami o vzdelávacích programoch.
4. ŠIOV zabezpečuje aktivity na získavanie, zdokonaľovanie a rozširovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pedagogickej praxe a odbornej činnosti pre jednotlivé skupiny učebných a študijných odborov. Organizuje odborné vzdelávanie učiteľov cvičných firiem.
5. VÚDPaP zverejňuje ponuky ďalšieho vzdelávania pre pedagogických a odborných zamestnancov rezortu na www.vudpap.sk.

6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Odporúčame zapojiť sa do programu Európskej únie v oblasti vzdelávania – Program celoživotného vzdelávania, do ktorého je SR zapojená od 1. januára 2007 – Príloha č. 3.
2. Odporúčame školám zapojiť žiakov vo veku 15 – 17 rokov, pedagogických zamestnancov a pracovníkov s mládežou do vzdelávacích aktivít v rámci národného projektu KomPrax – Kompetencie pre prax – www.iuventa.sk.
3. Odporúčame podieľať sa na plnení zámerov Koncepcie mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania – <http://www.culture.gov.sk/media-audiovizia/koncepcia-medialnej-vychovy>.
4. Podľa zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov gymnáziá, stredné odborné školy, konzervatóriá, školy pre deti a žiakov so ŠVVP, základné umelecké školy, jazykové školy získavajú akreditáciu pre vzdelávacie programy zodpovedajúce študijným odborom alebo učebným odborom, ktoré sú uvedené pre príslušnú školu v sieti, a vysoké školy získavajú akreditáciu pre vzdelávacie programy na základe platnej akreditácie vysokoškolských študijných programov.
5. Na vzdelávacie programy vedúce k úplnej alebo čiastočnej kvalifikácii získavajú stredné a vysoké školy potvrdenie o akreditácii bez správneho poplatku od 1. januára 2011. Viac informácií na www.minedu.sk.

7 ÚČINNOSŤ

Pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2011.

Eugen Jurzyca
minister školstva, vedy, výskumu a športu SR
Bratislava 19. 5. 2011

Príloha č. 1

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2011/2012

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2011 (štvrtok)	28. október – 31. október 2011	2. november 2011 (streda)
vianočné		22. december 2011 (štvrtok)	23. december 2011 – 5. január 2012	9. január 2012 (pondelok)
polročné		2. február 2012 (štvrtok)	3. február 2012 (piatok)	6. február 2012 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	17. február 2012 (piatok)	20. február – 24. február 2012	27. február 2012 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	24. február 2012 (piatok)	27. február – 2. marec 2012	5. marec 2012 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	2. marec 2012 (piatok)	5. marec – 9. marec 2012	12. marec 2012 (pondelok)
veľkonočné		4. apríl 2012 (streda)	5. apríl – 10. apríl 2012	11. apríl 2012 (streda)
letné		29. jún 2012 (piatok)	2. júl – 31. august 2012	3. september 2012 (pondelok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2012/2013

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		30. október 2012 (utorok)	31. október – 2. november 2012	5. november 2012 (pondelok)
vianočné		21. december 2012 (piatok)	24. december 2012 – 7. január 2013	8. január 2013 (utorok)
polročné		31. január 2013 (štvrtok)	1. február 2013 (piatok)	4. február 2013 (pondelok)
jarné	Košický kraj, Prešovský kraj	15. február 2013 (piatok)	18. február – 22. február 2013	25. február 2013 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	22. február 2013 (piatok)	25. február – 1. marec 2013	4. marec 2013 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	1. marec 2013 (piatok)	4. marec – 8. marec 2013	11. marec 2013 (pondelok)
veľkonočné		27. marec 2013 (streda)	28. marec – 2. apríl 2013	3. apríl 2013 (streda)
letné		28. jún 2013 (piatok)	1. júl – 30. august 2013	2. september 2013 (pondelok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2013/2014

Prázdniny	Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách	
jesenné	29. október 2013 (utorok)	30. október – 1. november 2013	4. november 2013 (pondelok)	
vianočné	20. december 2013 (piatok)	23. december 2013 – 7. január 2014	8. január 2014 (streda)	
polročné	31. 1. 2014 (piatok)	3. február 2014 (pondelok)	4. február 2014 (utorok)	
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	14. február 2014 (piatok)	17. február – 21. február 2014	24. február 2014 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	21. február 2014 (piatok)	24. február – 28. február 2014	3. marec 2014 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	28. február 2014 (piatok)	3. marec – 7. marec 2014	10. marec 2014 (pondelok)
veľkonočné	16. apríl 2014 (streda)	17. apríl – 22. apríl 2014	23. apríl 2014 (streda)	
letné	27. jún 2014 (piatok)	30. jún – 29. august 2014	2. september 2014 (utorok)	

Príloha č. 2

Nové všeobecne záväzné právne predpisy

- a) Zákon č. 528/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z.,
- b) Zákon č. 37/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- c) Zákon č. 38/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- d) Nariadenie vlády SR č. 348/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách a pre žiakov na základných a stredných školách v znení nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z. z.,
- e) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 517/2010 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov,
- f) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 520/2010 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 341/2009 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách,
- g) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 170/2010 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- h) Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 366/2010 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení vyhlášky č. 170/2010 Z. z.,
- i) Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 518/2010 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách.

Nové rezortné predpisy

- a) Smernica č. 10/2010-R z 20. apríla 2010 na vzdelávanie usporiadateľov športových podujatí,
- b) Smernica č. 11/2010-R z 24. mája 2010 k umiestneniu vyobrazenia štátneho znaku Slovenskej republiky, štátnej zástavy Slovenskej republiky, textu štátnej hymny Slovenskej republiky a textu preambuly Ústavy Slovenskej republiky v priestoroch škôl so štátnym vzdelávacím programom,
- c) Metodické usmernenie č. 12/2010-R zo 4. júna 2010 o uložení opatrení vo výchove žiakov v školských internátoch,

- d) Metodické usmernenie č. 14/2010-R z 30. septembra 2010, ktorým sa mení a dopĺňa metodické usmernenie č. 12/2008-R zo 6. októbra 2008 v znení metodického usmernenia č. 16/2009-R z 27. augusta 2009 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení neskorších predpisov,
- e) Smernica č. 16/2010-R zo 17. decembra 2010 o zrušení smernice č. 16/2008-R z 18. decembra 2008,
- f) Smernica č. 8/2011, ktorou sa určuje postup pri poskytovaní finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na riešenie havarijných situácií,
- g) Smernica č. 10/2011, ktorou sa upravuje postup Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a priamo riadených organizácií pri výbere a schvaľovaní učebníc,
- h) Metodický pokyn č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl,
- i) Metodický pokyn č. 22 /2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Platné koncepcie a stratégie

- a) Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín,
- b) Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania,
- c) Plán výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014,
- d) Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na obdobie rokov 2009 – 2011,
- e) Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013,
- f) Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2009 – 2012,
- g) Stratégia informatizácie spoločnosti na roky 2009 – 2013,
- h) Stratégia informatizácie regionálneho školstva,
- i) Národná stratégia pre informačnú bezpečnosť,
- j) Národná stratégia Slovenskej republiky pre digitálnu integráciu,
- k) Správa o pokračovaní projektu Infovek,
- l) Koncepcia rozvoja informačných systémov verejnej správy za rezort školstva,
- m) Národný akčný plán pre deti na roky 2009 – 2012,
- n) Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009 – 2012,
- o) Národný program prevencie HIV/AIDS v SR na roky 2009 – 2012,
- p) Národný program duševného zdravia na roky 2011 – 2013,
- q) Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014,
- r) Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe,
- s) Koncepcia špeciálnopedagogického poradenstva,
- t) Koncepcia rozvoja nadaných detí a mládeže v SR ,
- u) Koncepcia výchovy a vzdelávania detí so zdravotným postihnutím.

Príloha č. 3

Program celoživotného vzdelávania

Dňa 1. januára 2007 sa SR zapojila do nového vzdelávacieho programu Európskej únie s názvom Program celoživotného vzdelávania (ďalej aj „PCŽV“), ktorý bol schválený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania

(http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/sk/oj/2006/l_327/l_32720061124sk00450068.pdf).

Program celoživotného vzdelávania sa vo všetkých účastníckych krajinách, a teda aj v SR, realizuje v rokoch 2007 – 2013. Je zameraný najmä na posilnenie spolupráce a mobility vo vzdelávaní a odbornej príprave. Väčšia časť aktivít (približne 80 %) je presunutá na decentralizovanú, t. j. národnú úroveň. V praxi to znamená, že podávanie, hodnotenie a výber projektov a prihlášok na granty prebieha prostredníctvom Národnej kancelárie Programu celoživotného vzdelávania (www.saaic.sk).

MŠVVaŠ SR je hlavným koordinátorom a zohráva významnú úlohu v oblasti riadenia a realizácie komunitárneho programu v praxi. Je odborným garantom na národnej úrovni, zodpovedá za stanovovanie národných priorit a napĺňanie cieľov programu. MŠVVaŠ SR zároveň riadi národnú kanceláriu programu.

Národná kancelária Programu celoživotného vzdelávania je zodpovedná za samotnú realizáciu programu a úzko spolupracuje s MŠVVaŠ SR.

PCŽV je rozdelený do nasledovných sektorových podprogramov:

- Podprogram Comenius – je prioritne určený žiakom a učiteľom od materských škôl po všetky typy stredných škôl. Pre jednotlivcov poskytuje možnosť zúčastňovať sa rôznych typov mobilit a školám a iným organizáciám zodpovedným za školské vzdelávanie umožňuje zapájať sa do projektov.
- Podprogram Erasmus – je určený pre oblasť formálneho vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy na terciárnom stupni. Okrem iných aktivít podporuje najmä mobility vysokoškolských študentov a vysokoškolských pedagógov.
- Podprogram Leonardo da Vinci – sa zaoberá odborným vzdelávaním a prípravou. V rámci neho je možné uskutočňovať stáže a výmeny zamerané na profesijný rozvoj, ako aj rozvíjať projektové partnerstvá v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
- Podprogram Grundtvig – sa venuje potrebám vzdelávania dospelých a prostredníctvom mobilit, projektov, partnerstiev a tematických sietí pomáha dospelým zvyšovať ich vedomosti a zručnosti.

PCŽV má aj tzv. centralizované časti, v ktorých za podávanie, hodnotenie, výber projektov a ich finančné zabezpečenie zodpovedá Európska komisia v Bruseli.

Ide o:

- Prierezový program – je orientovaný na spoluprácu a inovácie v oblasti politiky celoživotného vzdelávania, podporu výučby jazykov, podporu vyučovania s využitím informačno-komunikačných technológií a šírenie a využívanie výsledkov aktivít podporovaných v rámci celého programu.
- Program Jean Monnet – je zameraný na podporu inštitúcií a aktivít v oblasti európskej integrácie vo vysokoškolskom vzdelávaní. Podporuje aj také európske organizácie ako Európsky univerzitný inštitút, Európsky inštitút verejnej správy, College of Europe a podobne.

PCŽV vychádza z pozitívnych skúseností získaných v rámci druhej fázy komunitárnych programov Sokrates a Leonardo da Vinci a pokrýva všeobecné vzdelávanie a odborné

vzdelávanie a prípravu. Je jedným z najefektívnejších nástrojov spolupráce vo vzdelávaní v európskom kontexte. Okrem členských štátov Európskej únie sa doň zapojili aj krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (Nórsko, Island a Lichtenštajnsko, Švajčiarsko¹) a Turecko a Chorvátsko². Ďalšie informácie, vrátane popisu jednotlivých aktivít a termínov na prihlásenie, sú zverejnené na www.saaic.sk.

¹ Za predpokladu, že formálne kroky pre účasť budú dokončené v stanovenom termíne.

² Za predpokladu, že formálne kroky pre účasť budú dokončené v stanovenom termíne.